

**Forslag til strukturelle og organisatoriske endringer av
Lektorprogrammet ved UiO**

**Innstilling fra
Revisjonskomiteen for Lektor- og adjunktprogrammet**

Universitetet i Oslo

Mars 2009

1. Oppnevning og mandat	3
2. Litt historikk.....	4
3. Noen trender.....	4
4. Komiteens arbeid og tilrådinger.....	5
4.1 Navneendring.....	6
4.2 Organisatoriske endringer.....	6
4.2.1 Nåværende situasjon.....	7
4.2.2 Plassering av Lektorprogrammet under UV.....	7
4.2.3 Sammensetning og oppnevning av programrådet.....	8
4.2.4 Daglig/faglig leder av Lektorprogrammet.....	8
4.2.5 Studieretningsansvarlige.....	9
4.2.6 Konsekvenser for UiO-reglementer.....	9
4.2.7 Konklusjon.....	10
4.3 Konsentrasjon av studietilbudet.....	10
4.3.1 Vurderinger av fagtilbudet på Lektorprogrammet ved UiO.....	10
A. Rekruttering til Lektorprogrammet.....	11
B. Gjennomstrømming/Frafall.....	11
Studiepoengproduksjon.....	11
Frafall.....	11
C. Komparative fortrinn.....	12
Det Humanistiske fakultet.....	12
Det Matematisk-naturvitenskapelige fakultet.....	12
Det Teologiske fakultet.....	12
Det Samfunnsvitenskapelige fakultet.....	12
D. Kartlegging av fakultetenes fagdidaktiske kompetanse.....	13
Det Utdanningsvitenskapelige fakultet/Institutt for Lærerutdanning og skoleutvikling.....	13
Det Humanistiske fakultet.....	13
Det Matematisk-naturvitenskapelige fakultet.....	13
Det Teologiske fakultet.....	14
Det Samfunnsvitenskapelige fakultet.....	14
E. Kartlegging av emnevalg.....	15
Studentenes valg av emnegrupper.....	15
Studentenes valg av fagkombinasjoner.....	15
Oppsummering – emnevalg og samfunnets behov.....	15
4.3.2 Forslag til revidering.....	15
4.4 Yrkesrelevant praksis.....	17
4.5 Masternivået.....	18
VEDLEGG 1: TIL KAPITTEL 4.2.5.....	20
Forslag til endring i forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo.....	20
Forslag til endring i Administrasjonsreglement for Det utdanningsvitenskapelige fakultet.....	21
VEDLEGG 2: TIL KAPITTEL 4.3.....	22

1. Oppnevning og mandat

I brev av 1. september 2008 oppnevnte rektor ved Universitetet i Oslo, Geir Ellingsrud en komité for å komme med forslag til en revisjon av Lektor- og adjunktprogrammet. Komiteen besto av følgende:

Programrådsleder Tarald Rasmussen, TF, leder
Studiedirektør Monica Bakken
Studiedekan Gro Bjørnerud Mo, HF
Instituttleder Jan B. Ommundsen, ILS
Instituttleder Kristian Ranestad, MN
Professor Per Kristen Mydske, SV*
Eksternt medlem i programrådet Tone Tenfjord
Studentrepresentant Ove Sandvik
Sekretær for komiteen Siri Høgseth

* Representant fra SV-fakultetet tiltrådte komiteen fra desember 2008.

Komiteen fikk følgende mandat:

”Komiteen skal i lys av eksternt LAP-evaluering våren 2008 og forslag til endringer behandlet i programrådet for LAP fremme forslag til strukturelle og organisatoriske endringer som kan bidra til å gi programmet en strammere og tydeligere profesjonsprofil.

Som virkemidler for å nå dette målet bes komiteen vurdere tiltak som

- reduksjon i tilbudet i LAP-regi
- didaktisk tilrettelegging av et utvalg grunnelementer innen de sentrale skolefagene med særskilt henblikk på LAP-behov
- ny organisering av integrert PPU spesielt tilrettelagt for LAP
- nye former for samarbeid mellom skole og UiO spesielt forbeholdt LAP
- styrking av faglig lederskap for LAP”

Komiteen diskuterte seg fram til følgende konkretisering av mandatet, idet en besluttet å arbeide med disse hovedtemaene:

1. Sanering av programmets struktur med sikte på å oppnå en strammere profesjonsprofil
2. Bedre integrering av praktisk- pedagogiske elementer, herunder spesielt yrkesrelevant praksis, gjennom 2. til 5. semester i programmet.
3. Organisatorisk innordning av programmet i linje under UV- fakultetet
4. Gjeninnføring av funksjonen som faglig leder av LAP, som var en viktig forutsetning for driften da programmet ble startet opp.

2. Litt historikk

Etter en utredningsfase på ca to år ble Lektor- og adjunktprogrammet startet opp den 1. mars 2003. Etter en kort markedsføring av programmet, ble første studentkull tatt opp fra august 2003. Opptaksramme de tre første årene var på 200 studenter, i 2006 ble den økt til 210 studenter og i 2008 ble den ytterligere økt til 225.

I forbindelse med fullfinansierte sentrale satsingsprogrammer til læreryrket vil en kunne forvente en ytterligere økning av opptaksrammen fra 2010. Fra høsten 2009 har PPU-utdanningen fått økt sin ramme med hele 45 studenter med midler fra sentrale myndigheter.

I de tre første årene var fagtilbudet bygget opp med to studieretninger. Dette ble endret i 2006 da man innførte fire studieretninger.

Helt fra starten har primærøkningen til programmet vært meget god. Ser vi på utviklingen av mediankarakterer fra videregående opplæring i perioden 2003 til 2008, har den også vært stigende og har ligget i området 4,45 til 4,90. Sammenlikner en dette med inntaket til allmennlærerprogrammet i samme periode, vil tilsvarende intervall være fra 3,9 til 4,2. En må derfor kunne konkludere at programmet har tilført universitetet en betydelig gruppe studenter med svært gode forutsetninger til gjennomføre de fagstudiene som programmet er bygget opp av. Med et slikt søkergrunnlag har UiO et svært godt utgangspunkt for å utdanne høyt kvalifiserte lærere i årene som kommer.

3. Noen trender

Lærerutdanningen er satt på dagsordenen i mange land. I Norge har vi den 6. februar 2009 fått St.meld. nr 11 om "Læreren. Rollen og utdanningen", der en tar til orde for sterkere spesialisering inn mot de ulike trinnene og et faglig løft av innholdet i opplæringen av den tidlige allmennlærerutdanningen. Meldingen gir også bud om at en strukturendring til en 3+2 modell bør finne sted innen 2014, og at dette fordrer et tett samarbeid med universitetene når det gjelder forskning og gjennomføring av masternivået i utdanningen.

Internasjonalt ser man at universitetene tar et større ansvar for den totale lærerutdanningen og gir større plass enn tidligere til forskning på skole- og lærerutdanning. Det gjelder også prestisjetunge universitet som Oxford og Stanford.

I tillegg har universitetene engasjert seg i store komparative undersøkelser om skoleprestasjoner og undersøkelser om lærestudenters holdning og faglig nivå i sentrale undervisningsfag. En klar konklusjon er at kontaktflaten mellom grunnopplæringen og universitetet øker.

I sine analyser peker SSB på et vedvarende lærerbehov i de kommende ti årene. Dette skyldes flere faktorer, men den dominerende faktor er at det skjer et generasjonsskifte i skoleverket. Generasjonsskiftet gjør seg mest gjeldene innen videregående opplæring,

men vil også få klare virkninger på ungdomstrinnet. Innen videregående opplæring er det estimert at 60 % av de som i dag er lærere i videregående opplæring vil gå av i løpet av de nærmeste åtte årene. Det pekes spesielt på at det vil kunne oppstå en prekær mangel på realister, idet andelen av studenter innen dette fagfeltet i Norge er det laveste i hele OECD området. (Norge 15 %, snittet i OECD er 25 %). Også innen de sentrale skolefagene engelsk, norsk og fremmedspråk varsles det om sterke behov for lærere. Som en følge av dette må en forvente en langvarig og sterk satsing på lærerutdanning fra myndighetenes side. Dette - kombinert med ulike samarbeidstiltak for å øke lærernes status i samfunnet (jfr. GNIST 2009) - vil etter alt å dømme sikre god søkning av dyktige studenter til et faglig godt lærerutdanningsprogram.

Et utvalg ledet av dekan Karen Jensen, UV fakultetet utredet UiOs fremtidige rolle i lærerutdanningen. Innstillingen om dette ble levert i januar 2008. Utvalget la vekt på universitetets rolle i lærerutdanningen og konkluderte blant annet med at UiO bør fortsette å satse på programmet for lektorutdanning

Alle landets universiteter tilbyr integrerte lektorprogram. Fagtilbud og organisasjonsmodeller varierer en god del. Både NTNU og UiB har de siste to-tre årene satset betydelige ressurser på å møte den tverrfaglige og tverrfakultære utfordringen som ligger i et lektorprogram ved et stort universitet, og begge disse lærestedene bruker nå langt mer ressurser enn UiO på å sikre kvaliteten på sine studietilbud blant annet gjennom en god og sammenhengende organisering og ledelse av sine lektorprogram. UiT iverksetter fra 1.1.2009 den såkalte "Pilot i Nord", som på basis av en fusjon mellom Høgskolen i Tromsø og UiT satser offensivt og nytenkende på integrert lektorutdanning spisset mot ulike klassetrinn i skoleverket. Lignende omlegninger finner også sted i våre naboland.. – Både i en internasjonal og i en nasjonal sammenligning framstår UiO pr. 2009 dermed som et lærested som – sine faglige og pedagogiske ressurser tatt i betraktning – de siste årene har satset påfallende lite på å videreutvikle et integrert og slagkraftig profesjonsprogram for lektorutdanning.

Lenker:

Karen Jensens utvalg:

<http://www.uv.uio.no/omenheten/fakultetsstyret/docs/utredninger-og-innstillinger/rapport-utvalg.pdf>

Pilot i Nord: <http://uit.no/getfile.php?PageId=4502&FileId=212>

Lektorutdanningen ved NTNU: <http://www.ntnu.no/plu>

Lektorutdanningen ved UiB:

<http://www.uib.no/utdanning/studietilbud/laerarutdanningar-og-utdanningar-i-pedagogikk--/3>

Nordisk Råds rapport om lærerutdanning i de nordiske landene:

<http://www.norden.org/pub/uddannelse/uddannelse/sk/TN2009505.pdf>.

Stortingsmelding nr.11:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2008-2009/stmeld-nr-11-2008-2009-.html?id=544920>

4. Komiteens arbeid og tilrådinger

Komiteen har i perioden fra september 2008 til mars 2009 avholdt ca 6 møter, og drøftet en rekke tiltak som den mener kan bidra til å forbedre UiOs lektorprogram. De fleste av

revisjonsforslagene fører videre forslag som tidligere også har vært oppe i programrådet for LAP. Innstillingen som her legges fram er basert på en todelt strategi, der vi for det ene presenterer endringsforslag som kan gjennomføres (og til dels allerede er gjennomført gjennom separate vedtak ved Rektor) i løpet av inneværende studieår (4.1 – 4.3) og for det andre skisserer nødvendige endringer på to videre områder (4.4 – 4.5) som etter komiteens mening bør gjennomføres så snart som mulig fra høsten 2009 av.

4.1 Navneendring

Det første og enkleste forslaget komiteen la fram gjelder navneendring. Komiteen tar konsekvens av at normalløpet i dette programmet er et femårig studium som avsluttes med et masterprogram. Komiteen fremmet høsten 2008 forslag om navneendring til *Lektorprogrammet* for å skille programmet fra det fireårige lærerprogrammet ved høgskolene (jfr. St.meld. nr 11 (2008 -2009)), og for å markere tydeligere at det er profesjonsstudiet til lektorkompetanse som er programmets hovedmålsetting

På grunn av tidsfrister for studiekatalogen med mer fremmet komiteen forslaget om navneendring allerede høsten 2008. Rektor vedtok navneendringen på fullmakt 14.11.08.

4.2 Organisatoriske endringer

I avsnitt 3 ovenfor ble det påpekt at hele feltet lærer- og lektorutdanning er i stor bevegelse både nasjonalt og internasjonalt for tiden. Nye løsninger prøves ut for å møte nye behov. Dette gjelder i høy grad også den organisatoriske tilretteleggingen av utdanningen. UiO sitter med en modell som i flere henseender framstår som uheldig. Behovet for målbevisst reorganisering er i flere henseender stort, og peker langt ut over det som har vært revisjonskomiteens mandat. Komiteen vil derfor understreke at den ser på de framlagte forslagene til reorganisering som en viktig start på en styrking og fornyelse av lektorprogrammet. De organisatoriske endringene vi foreslår, må sees på som prøveordninger. Vi anbefaler at de evalueres etter to til tre år, og de bør følges opp av mer vidtgående tenkning om organisatoriske forbedringer ved UiO med sikte på et enda bedre profesjonsprogram for lektorutdanning.

Lektorprogrammet er i dag UiOs mest tverrfakultære program hvor 5 av UiOs fakulteter er involvert. En faglig god lærerutdanning er avhengig av godt samarbeid med alle involverte fagmiljø. Lektorprogrammet er avhengig av en organisasjonsmodell som er beslutningsdyktig og som sikrer godt samvirke mellom alle involverte parter.

Erfaringer med programmet samt den periodiske programevalueringen som ble foretatt våren 2008 har avdekket at Lektorprogrammet i sin nåværende form har noen klare organisatoriske svakheter. To iøynefallende svakheter kan rettes opp på kort sikt. Den ene gjelder den organisatoriske innordningen utenfor den såkalte linjen, som erfaringsmessig bidrar til å gjøre programmet lite synlig i UiOs daglige politiske arbeid. Den andre svakheten gjelder manglende lederressurser tilordnet programmet. Det framstår som paradoksalt og lite offensivt at det logistisk mest krevende studieprogrammet ved UiO siden 2005 har kunnet operere uten at stillingen som daglig/faglig leder har vært besatt, og at programmet de tre siste årene har vært drevet med bare en brøkdel av de lederressursene som våre søsteruniversiteter i Bergen og Trondheim har avsatt til sine lektorprogram.

4.2.1 Nåværende situasjon

Lektorprogrammet har så langt vært plassert direkte under Rektor, med et programråd bestående av representanter fra de involverte fagmiljø, i praksis en representant fra hvert involvert fakultet. En av representantene er utpekt til programrådsleder. Programrådet og programrådsleder er oppnevnt av rektor. Programrådet rapporterer til Rektor, og har hatt liten delegert myndighet. Som følge av dette har saker av ressursmessig art samt revisjoner av studieprogrammet blitt tunge og vanskelige prosesser.

Når det gjelder endringer i studietilbudet innenfor Lektorprogrammet, må de vedtas av Rektor. Dette har vist seg å være en svært tidkrevende prosess. For eksempel kan nevnes at dersom et fagmiljø i Lektorprogrammet ønsker å foreta en revisjon av en emnegruppe, må denne revisjonen avklares i opptil 5 ledd; ledelse ved det aktuelle institutt/fagmiljø, det respektive fakultet, programrådet for Lektorprogrammet, studiekomiteen ved UiO og endelig til Rektor for vedtak.

Fordelen ved å innordne Lektorprogrammet i linje under et fakultet er at ansvarsforholdet blir klarere og saksgangen forenkles. Utfordringen ved en slik organisatorisk endring er å sikre den tverrfakultære forankringen og sørge for at alle involverte fakulteter fremdeles opplever at de har et eierforhold til programmet. Modellen som skisseres nedenfor forsøker å ivareta disse hensynene.

4.2.2 Plassering av Lektorprogrammet under UV

Det har vært diskutert i komiteen hvorvidt programmet bør ligge på fakultetsnivå eller instituttnivå ved UV-fakultetet. Dette spørsmålet framstår delvis som et internt spørsmål for UV-fakultetet. Sett fra komiteens synspunkt, kan ønsket om en organisatorisk forenkling av programmet tale for at det legges direkte under dekanen på vertsfakultetet. Samtidig framstår det også som en utfordring å få til en bedre organisatorisk samordning mellom Lektorprogrammets organisasjon og UV-fakultetets Institutt for lærerutdanning og skoleutvikling (ILS). ILS har ansvar for praksisdelen av lektorprogrammet og for en stor del av den fagdidaktiske delen av programmet. Sammenligner man den organisatoriske tilretteleggingen av lektorutdanningen ved UiO med situasjonen ved norske universiteter som Trondheim, Bergen og Tromsø, framstår den nåværende ordningen i Oslo mer som et resultat av historiske prosesser med fokus på å betjene et tradisjonelt PPU enn som en offensiv og fremtidsrettet ordning for betjene et nytt og slagkraftig lektorprogram.

Komiteen har verken hatt tid eller mandat til å gå nærmere inn i problemstillinger av denne typen, men bringer inn slike overveielser for å understreke at den omorganiseringen vi i denne omgang foreslår, lanseres som en prøveordning.

I modellen som er foreslått rapporterer programrådet til UV-dekan. Dekanen vil formelt vedta de endringer som i henhold til forskrift om studier og eksamener er tillagt fakultet samt de vedtak som ellers hører til et studieprogram.

Denne modellen skiller seg ut fra hvordan de andre studieprogrammene er organisert ved UV, der programrådet for studieprogrammet rapporterer til studieutvalget. Men dette ville ikke være naturlig for et tverrfakultært program som Lektorprogrammet.

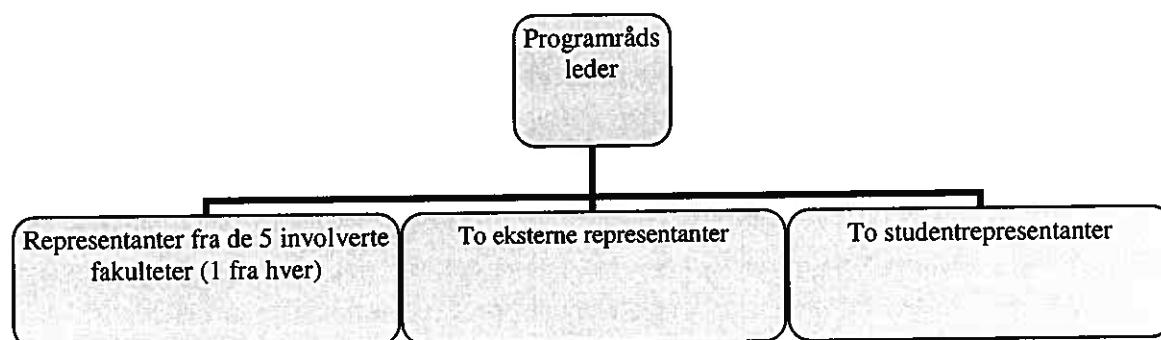
Ved UV-fakultetet er det i stor grad sammenheng mellom program og institutt. Lektorprogrammet skiller seg fra fakultetets andre programmer ved sin tverrfakultære innretning. De administrative oppgavene til Lektorprogrammets administrasjon er i stor utstrekning knyttet til samarbeid med alle involverte fagmiljø, både på fakultets- og instituttnivå. Da oppgavene i høy grad består av koordinering og overordnede problemstillinger, har Lektorprogrammets administrasjon god nytte av samarbeid med fakultetssekretariatet ved UV.

4.2.3 Sammensetning og oppnevning av programrådet

Selv om Lektorprogrammet formelt legges til UV fakultetet som vertsfakultet, er det svært viktig at de involverte fagmiljøene ved UiO oppfatter lærerutdanning ved UiO som et felles ansvar. Det er derfor avgjørende at programrådet består av personer med reell innflytelse og et tydelig mandat fra eget fakultet. I diskusjonen har det vært foreslått at programrådets medlemmer kunne være studiedekanene ved de respektive fakultet. Et argument mot en slik ordning er at studiedekanene også sitter i Studiekomiteen, som er ankeinstans også for saker ved Lektorprogrammet. Dermed vil de fleste av studiekomiteens medlemmer få en dobbeltrolle. Dette forslaget blir derfor ikke utredet videre.

Komiteen vil gå inn for at programrådets sammensetning videreføres slik den er i dag. Nåværende programråd er oppnevnt av Rektor og har en funksjonstid ut 2010. Det neste programrådet, som overtar fra 2011, oppnevnes av UV-dekanen etter forslag fra fakultetene.

Det foreslås ingen endringer i reglene for rådets sammensetning.

Det foreslås ingen endringer i retningslinjene for programrådets arbeid.

4.2.4 Daglig/faglig leder av Lektorprogrammet

Behovet for igjen å få på plass en funksjon som faglig leder er også fremmet i den pågående prosess rundt omstrukturering av Lektorprogrammet. Ved programmets

opprettelse var det forutsatt at programmet hadde egen en faglig leder på høyt nivå, tilsatt etter innstilling fra programrådet. I 2003-2004 var det også tilsatt en faglig leder i 50 % stilling. Etter de første to årene har stillingen som faglig leder blitt omdisponert, og ressursene fra stillingen er for det meste tilført den løpende driften av programmet. (De to administrative stillingene på 75 % hver ble økt til to 100% stillinger). Komiteen ser det i dagens situasjon som helt nødvendig å få på plass igjen funksjonen som faglig leder. Med tanke på de oppgavene UiO står overfor når det gjelder strategisk posisjonering i et utdanningsmarked i sterk og rask endring, bør den daglige lederen tilsettes i hel stilling. Viktige oppgaver for en faglig leder vil være:

- Bidra til økt kjennskap til Lektorprogrammet innad ved UiO og fremme samarbeidet mellom Lektorprogrammet og involverte fagmiljøer/fakulteter/institutter – ta initiativ til seminarer og møter.
- Synliggjøre og markedsføre UiOs Lektorprogram utad overfor det norske samfunnet. Ha kontakt med de andre universitetene og andre eksterne aktører.
- Ta organisatorisk ansvar for prøveordning med integrert PPU i Lektorprogrammet og for samarbeidet mellom UiO og de såkalte "Universitetsskolene".
- Følge med og bidra i den politiske og faglige debatten om lærerutdanning både nasjonalt og internasjonalt, og bringe relevante innspill fram for programrådet.

Linjeinnordning av faglig leder:

Faglig leder tilsettes av UV-dekan etter innstilling fra programrådet. Faglig leder rapporterer til Programrådsleder for Lektorprogrammet, som igjen rapporterer til UV-dekanen.

Finansiering av stilling som faglig leder:

Forslaget om finansiering av en stilling som faglig leder av Lektorprogrammet ble fremmet til 2009- budsjettet, og det er blitt satt av midler sentralt til dette: 720 000 kroner hvert år i tre år, dvs. 2009, 2010 og 2011, som en prøveordning.

4.2.5 Studieretningsansvarlige

Programrådet ved lektorprogrammet har gjennom lengre tid arbeidet for å få på plass en ordning med egne studieretningsansvarlige for programmets fire studieretninger. Så langt har det ikke lyktes å komme i mål med dette initiativet. En slik ordning ville først og fremst ha til formål å sikre bedre studentoppfølging av Lektorstudentene, som i flere fagmiljøer ved de deltakende fakultetene i for liten grad får utviklet og bekreftet sin profesjonsidentitet. Komiteen ser det som viktig at arbeidet med å etablere en ordning med studieretningsansvarlige føres videre, og at programledelsen i samarbeid med fakultetene tar sikte på å realisere en slik ordning så snart som mulig.

4.2.6 Konsekvenser for UiO-reglementer

I dag står det spesifikt i UiO forskriften at revisjoner knyttet til Lektorprogrammet skal vedtas av Rektor. Forskriften må dermed endres som en konsekvens av at programansvaret overtas av UV.

Likeså må UVs interne regleverk endres.

Se vedlegg 1 for forslag til endringer i regelverket.

4.2.7 Konklusjon

Komiteen foreslår i notat oversendt studieavdelingen at ansvaret for Lektorprogrammet overtas av Det Utdanningsvitenskapelige fakultet fra 1.2.2009, i første omgang som en prøveordning for en periode på tre år. Ordningen evalueres etter 2 år. Rektor har på fullmakt vedtatt dette den 27.02.2009. Stillingen som faglig leder av programmet gjenopprettes snarest mulig. Komiteen anbefaler videre at det de foreslåtte funksjonene som studieretningsansvarlige etableres innen alle programmets studieretninger så snart man finner økonomiske dekning for dette.

4.3 Konsentrasjon av studietilbudet

4.3.1 Vurderinger av fagtilbudet på Lektorprogrammet ved UiO

Revisjonskomiteens tenkning baserer seg på den forutsetning at UiO tilbyr to veier til lektorkompetanse: 5-årig master med etterstilt PPU opprettholdes og markedsføres som det ene alternativet, mens et konsentrert og bedre 5-årig profesjonsprogram med integrert PPU markedsføres som det andre alternativet. Imidlertid framstår forskjellen mellom de to tilbudenes profil ved UiO fortsatt som for utydelig. Lektorprogrammet taper kvalitet som integrert profesjonsprogram ved fortsatt å holde oppe et for stort antall valgmuligheter ("anbefalte løp") når det gjelder fagkombinasjoner i programmet. Denne situasjonen gjør det også vanskeligere å fremme kullfølelse og tilrettelegge for integrerte praksisordninger i programmet.

Revisjonskomiteens gjennomgang av studietilbudet ved Lektorprogrammet har hatt som overordnet mål å fremme konsentrasjon i tilbudet av fag. Tanken er at programmet skal samle seg om de sentrale skolefagene, og at programmets studietilbud skal fokusere på fagkombinasjoner som best mulig svarer til kompetansebehov i skolen. Gjennom en slik konsentrasjon av programprofilen er målet også å styrke programmets profesjonsprofil, og samtidig også programstudentenes kullfølelse. Lektorprogrammet skal dermed framstå som et mest mulig tydelig alternativ til UiOs andre hovedtilbud for utdanning til skolen: Et fritt masterstudium med etterstilt ettårig PPU.

I prosessen med å finne frem til hvilke emner og emnekombinasjoner som skal inngå i det fremtidige Lektorprogrammet er det innhentet bakgrunnsdokumentasjon på programnivå og fra de respektive fakultet. Det har vært ønskelig å legge denne dokumentasjonen og vurderingene så nær opp til faglige prioriteringer som mulig, slik at de endringer som foreslås her skjer i tråd med den overordnede prosessen.

Følgende områder har det vært hentet dokumentasjon på og gjort vurderinger av:

- A. Rekruttering til Lektorprogrammet
- B. Gjennomstrømming/Frafall
- C. Komparative fortrinn
- D. Kartlegging av fakultetenes fagdidaktiske kompetanse
- E. Kartlegging av tilbud og etterspørsel
- F. Forslag til revidering

Administrasjonen på Lektorprogrammet har i hovedsak vært ansvarlig for å innhente bakgrunnsstoff for disse punktene – men har fått assistanse fra fakultetene når det gjelder punkt C. Komparative fortrinn og særlig punkt D. Fagdidaktisk kompetanse. Dette har foregått ved møter mellom lektorprogrammet og med fakultetene.

A. Rekruttering til Lektorprogrammet

Lektorprogrammet er rekrutteringsmessig en suksess. Lektorprogrammet har hatt en sterk økning i antall søkere og opptakskravene har økt for hver år siden studiet startet. Inntaksstatistikken (Se Vedlegg: Tabell 1 Opptakstall fra høsten 2003 – 2008 og Tabell 2 Opptak til programspesialiseringene) viser at vi jevnt over har fått inn dyktige studenter, og opptakskravene har for det meste ligget betydelig over de tilsvarende kravene ved høghskolenes lærerutdanning.

B. Gjennomstrømming/Frafall

Studiepoengproduksjon

I tabell 3 i vedlegget finnes en oversikt over gjennomføringsdata for studentene på programmet. Vi ser at studentene på Lektorprogrammet produserer mye når de først er aktive. (For og regnes som aktiv må studenten enten A: være semesterregistrert og registrert på minst ett emne som inngår i studieprogrammet/registrert i utdanningsplanen dette semesteret, eller B: ha studiepoeng i eksamensprotokollen. Og uansett ha gyldig studierett på programmet.)

For mange av semestrene ligger studiepoengproduksjonen rundt 26. Til sammenligning er gjennomsnittlig studiepoengsproduksjon pr semester for UiO totalt 19,5 sp i gjennomsnitt. Studentene er dermed ikke mye forsinket. Noe av grunner er at det ikke er rom for mer enn 10 sp forsinkelse i forhold til opptak til PPU. Siden det er opptak til PPU kun en gang i året, vil konsekvensene av ikke å komme inn bli store for studentene. Vi ser altså de som produserer, produserer godt. Men så er det en stor andel som ikke produserer, og spørsmålet er hvorfor de ikke gjør det.

Frafall

Frafallet på Lektorprogrammet er på nivå med UiO ellers. UiOs prosenttall for frafall på bachelorstudier er hhv 30 % første år og 10 % i hver av de to neste årene. Det er mindre frafall det første året på Lektorprogrammet enn ellers på UiO, men så ligger det likt de neste årene. Ex.paed som er et obligatorisk emne det første semesteret kan muligens være en grunn til at frafallet ikke er så stort. Sammenlignet med andre profesjonsstudier har Lektorprogrammet større frafall, men ikke sammenlignet med andre bachelor- og masterstudier. Ved å studere opptakstallene på hhv masterstudiet og så programspesialiseringene, kan man se hvor mange som henger med i studiet (se tabellene 1 og 2 i vedlegget). Det må tas forbehold om at tallene også dekker eksterne søkere (allmennlærere og søkere med annen utdanning). I tillegg ser man i tabell 4 i vedlegget en oversikt over oppnådde grader. Disse følger ikke kullene som tabellene 1 og 2, men er en totaloversikt.

Man må ta med i vurderingen av frafall at mange som starter på Lektorprogrammet, har fått mange emner innpasset og er ferdige før tiden.

Hva som ellers gjør at studentene faller fra, og hvor de blir av, må det nærmere analyser til for å finne mer ut av. Revisjonskomiteen anbefaler at det gjøres en studieforløpsanalyse av Lektorprogrammet, slik det er blitt gjennomført ved hhv Det Humanistiske fakultet og Det Samfunnsvitenskapelige fakultet.

C. Komparative fortrinn

UiO sitter med Norges beste og mest omfattende fagkompetanse innen alle de fagene Lektorprogrammet tilbyr i sin portefølje. UiO har i tillegg Norges største og beste fagmiljø i pedagogikk. Dette er avgjørende komparative fortrinn med tanke på oppbygging av Norges beste Lektorprogram. Gevinsten med disse faglige fortrinnene innen de ulike relevante fagfeltene blir imidlertid ikke innløst før UiO lykkes med en bedre samordning av de ulike komponentene som gis innen rammen av Lektorprogrammet. Især gjenstår det utfordringer når det gjelder samordningen av tilbudet innen fagdidaktikk og tilhørende fagstudier innen en del fagfelt.

Se også det enkelte fakultets sluttrapport (fase 3) om faglige prioriteringer:
http://www.admin.uio.no/prosjekter/profag/fase_3.html

Det Humanistiske fakultet

Det humanistiske fakultetet anser det som viktig å opprettholde et godt lektorprogram ved UiO og vil prioritere dette arbeidet i tiden som kommer. HF har innhentet informasjon fra institutter og fagmiljøer som deltar i Lektorprogrammet. Det fremste komparative fortrinnet til de studieretningene i Lektorprogrammet som HF's miljøer deltar i (Fremmedspråk, Nordisk og Kultur- og samfunnsfag), er den sterke forskningsbaserte undervisningen som tilbys innen alle relevante skolefag.

Det Matematisk-naturvitenskapelige fakultet

MN-fakultetet anser det som viktig å videreutvikle ett godt lektorprogram i realfag. Den realfaglige delen av lektorprogrammet utdanner lektorer med god tyngde innen realfag. Studenter som tar en realfaglig lektorutdanning ved UiO vil ha mer faglig dybde og bredde enn en tilsvarende kandidat fra en høyskole.

Det Teologiske fakultet

Fakultetet ser det som viktig å utvikle et godt lektorprogram som får mobilisert UiOs faglige ressurser innen religion og etikkfeltet i forhold til skolens faglige behov. Samarbeid med andre religionsforskningsmiljøer ved UiO (i sær HF) innen det tverrfakultære satsingsområdet PluRel.

Det Samfunnsvitenskapelige fakultet

Fakultetet ser det som viktig å videreutvikle et godt lektorprogram innenfor samfunnsfag.

I forbindelse med prosess faglige prioriteringer kom det frem at det er mange historikere som blir ansatt som samfunnsfaglærere i skolen.

D. Kartlegging av fakultetenes fagdidaktiske kompetanse

Vi spurte fakultetene om følgende: På hvilke områder har fakultetene fagdidaktisk kompetanse i dag - og i hvilken grad er de en del av de kvalitative sterke forskningsområdene? Det er ønskelig med en redegjørelse om alderssammensetning i forhold til framtidig rekrutteringsbehov/handlingsrom.

Det Utdanningsvitenskapelige fakultet/Institutt for Lærerutdanning og skoleutvikling

Pr. våren 2009 tilbyr UV-fakultetet utdanning i fagdidaktikk i følgende fag innen rammen av PPU:

Nordisk	Fremmedspråk	Kultur- og samfunnsfag	Realfag
Norsk	Engelsk	Historie	Naturfag
	Fransk	Religion og etikk	Fysikk
	Tysk	Samfunnskunnskap	Matematikk
	Spansk	Mediekunnskap	
		Musikk	

Det er ansatt ca 23 personer fordelt på 20 årsverk på ILS innefor fagdidaktikk. I tillegg er det engasjert en rekke lærere fra skoleverket for å bistå med gjennomføringen.

Det Humanistiske fakultet

Den fagdidaktiske kompetansen befinner seg først og fremst innen nordiskfaget, både nordisk språk og litteratur og norsk som andrespråk. Ansatte ved ILN har bidratt aktivt i utformingen av det nye norskfaget i skolen. I avdelingen for norsk som andrespråk har mange skrevet lærebøker om tilegnelse og undervisning i norsk som andrespråk, og dessuten om norsk grammatikk i et kontrastivt perspektiv blant annet til bruk for lærere i skolen. Mye av forskningen ved ILN er knyttet til skolen, blant annet elevtekster, metaforforståelse i lærebøker, fagspråk og flerspråklighet. Dessuten har mange ansatte vært engasjert over lengre tid i etter- og videreutdanning av lærere og skoleledere. Som de fleste andre fagmiljøer ved HF, har nordisk mange avganger i årene framover. Det nye norskfaget vil imidlertid være blant HFs satsningsområder i tiden framover. ILOS har en professor med forskningsspesialisering i fagdidaktikk som går av med pensjon til høsten. Instituttet tilbyr imidlertid etter- og videreutdanningskurs til lærere innen både engelsk, fransk og spansk og har vært tungt involvert i PROFFT-prosjektet (program for fremmedspråk i skolen) innen tysk, fransk, spansk og russisk.

Det Matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Fagdidaktisk kompetanse på MN-fakultetet er hovedsak i å finne på skolelaboratoriene. Skolelaboratoriet har som hovedmålgruppe lærere og arrangerer etter- og videreutdanningskurs for lærere i grunnskolen og videregående skole. De har også veiledning av didaktiske masteroppgaver samt utvikling og gjennomføring av emner som brukes i undervisningen i Lektorprogrammet og som er spesialtilpasset programmet.

- Skolelaboratoriet – Biologisk institutt
- Skolelaboratoriet – Gruppen for fysikkdidaktikk
- Skolelaboratoriet – Kjemi

Skolelaboratoriene ved biologi og kjemi driver lite eller ingen forskning innen for didaktikk – mens skolelaboratoriet i fysikk driver forsknings- og utviklingsarbeid innen fysikkdidaktikk. Noen eksempler på problemstillinger og prosjekter finnes nedenfor:

- Skolefysikkens dilemma: Allmennutdanning eller spesialisering
- Fysikkforståelse
- Rekrutteringstiltak

Det finnes også didaktisk kompetanse på Naturfagsenteret. Naturfagsenteret henvender seg i hovedsak til lærere i skoleverket, men har hatt noen forskningsprosjekter. Det som det jobbes mest med nå er Vilje-con-valg som omhandler rekruttering av ungdom generelt og jenter spesielt til en del realfaglige utdanninger og yrker, særlig matematikk, fysikk og teknologi, og det relativt høye antallet studenter som ikke gjennomfører studiet. Matematisk institutt har en utstrakt kursvirksomhet overfor lærere i ungdomsskolen og på videregående skole, men har ingen egen fagdidaktisk forskningskompetanse. Derimot har instituttet samarbeid om didaktiske elementer i lærerkurs med ILS, som har en gruppe med matematikkdidaktisk forskningskompetanse.

Det Teologiske fakultet

Bildet i dag er at TF dekker de fleste emnene innen Lektorprogram-emnegruppen for Religion og etikk. HF dekker resten, og ILS tar ansvar for det didaktiske tilbudet. TF har begynt arbeidet med kompetanseoppbygging: Det utarbeides for tiden et nytt bachelorprogram hvor det er en klar didaktisk komponent. Fakultetets masterprogram Religion og samfunn samarbeider dessuten nært med den fagdidaktiske masteren ved UV. Pr i dag er det ikke egne ansatte i fagdidaktikk, men man har påbegynt arbeidet med å få inn mer kompetanse. Fakultetet ønsker i fremtiden å satse på religionsdidaktikk.

Det Samfunnsvitenskapelige fakultet

SV har ingen kartlagt fagdidaktisk kompetanse. Fakultetet bidrar med fag i en didaktisk master i samfunnsfag i samarbeid med ILS.

Konklusjon angående fagdidaktikk: Samvirket mellom fagdidaktisk kompetanse og fagkompetanse innen de aktuelle skolefagene er i flere tilfeller lite tilfredsstillende ved UiO slik ordningen er i dag. Organiseringen og plasseringen av fagdidaktisk kompetanse ved UiOs ulike enheter framstår ikke alltid som et resultat av en helhetlig planlegging tilpasset relevante forsknings- og utdanningsmål ved institusjonen. Situasjonen her bør utredes videre i samband med videreutviklingen av skolerettede mastertilbud innen Lektorprogrammet. UiO bør la seg inspirere av utviklingsarbeidet især ved NTNU og ved UiT med sikte på å komme fram til bedre måter å organisere et godt samvirke mellom fagdidaktisk og faglig kompetanse relatert til Lektorprogrammets behov.

E. Kartlegging av emnevalg

Studentenes valg av emnegrupper

I tabell 5 i vedlegget er det satt opp en oversikt over antall emnegrupper på hhv 80- og 60 studiepoeng som det pr i dag er registrert at studenter på programmet har truffet. Det er både påbegynte og gjennomførte emnegrupper. Merk at tabellen ikke sier noe om hvilke fagkombinasjoner studentene har valgt.

Studentenes valg av fagkombinasjoner

Det lar seg ikke så lett gjøre å finne statistikk i FS for hvilke fagkombinasjoner studentene velger, dette må derfor gjøres manuelt ved å ta student for student. Vi har valgt ut kullet som startet høsten 2006, og sett på hvilke emnegrupper de hadde fullført ved opptak til PPU våren 2009. Se tabell 6 og 7 i vedlegget for oversikt over dette. Tabell 6 er sortert etter de mest populære emnegruppene pr studieretning, i tabell 7 er emnegruppene sortert alfabetisk. Vi ser av tabellene at noen fagkombinasjoner peker seg tydelig ut som mer populære enn andre. Men dette representerer kun ett av de 6 kullene som til nå er tatt opp på programmet.

Oppsummering – emnevalg og samfunnets behov

De vedlagte tabellene viser en relativt god spredning i emnevalg blant studentene på Lektorprogrammet. Målt ut fra samfunnets behov for rekruttering til lektoryrket de nærmeste årene, er det imidlertid et særlig behov for å styrke utdanningen innen realfag og nordisk. Samlet sett er det også et behov for å sikre at kandidater uteksaminert fra Lektorprogrammet i høyere grad enn hittil velger fagkombinasjoner som svarer til skolens behov. Forslagene til konsentrasjon av programmets fagprofil i det følgende ønsker å bidra til en bedre innfrielse av disse behovene i årene som kommer.

4.3.2 Forslag til revidering

Komiteen ønsker å redusere antall mulige fagkombinasjoner i programmet. Pr i dag har studentene kunnet velge fritt mellom alle programmets emnegrupper, eventuelt velge et av til sammen 45 anbefalte løp. Vi ønsker å redusere valgmulighetene til å kun tilby et mindre antall kombinasjoner kalt mulige fagkombinasjoner. I praksis vil dette for de fleste studenter ikke få betydning, da vi ser av statistikkene at studentene har valgt disse fagkombinasjonene i dag.

Nedenfor er et forslag til fagkombinasjoner fra høsten 2009 – først en tabell for studieretning realfag. De andre studieretningene er slått sammen i en tabell, da det her er kombinasjoner på tvers av studieretningene.

Studieretning Realfag:

		60 sp emnegruppe				
		Matematikk	Fysikk	Naturfag	Kjemi	Biologi
80 sp emnegruppe	Matematikk		Ja	Ja		
	Fysikk	Ja				
	Kjemi					Ja
	Biologi				Ja	

Studieretningene Nordisk, Fremmedspråk og Kultur- og samfunnsfag:

		60 sp emnegruppe								
		Nordisk	Engelsk	Tysk	Fransk	Spansk	Historie	Samfunns- fag	Religion og etikk	Medie- vitenskap
80 sp emnegruppe	Nordisk		Ja				Ja	Ja	Ja	Ja
	Engelsk	Ja		Ja	Ja	Ja				
	Tysk		Ja							
	Fransk		Ja							
	Spansk		Ja							
	Historie	Ja	Ja							
	Samfunns- fag	Ja	Ja							
	Religion og etikk	Ja	Ja							

Kommentarer:

- Medievitenskap og naturfag vil bare tilbys som 60 sp emnegruppe
- Det bør forutsettes at det bare er en 80-gruppe i samfunnsfag, og den bør bygge på 60-gruppen.

De sentrale kjernefagene i skolen er klart definert i de styringsdokumentene som gjelder for Kunnskapsløftet. Disse er norsk, matematikk og engelsk. Komiteen ønsker å ta konsekvenser av dette ved å kreve at

- innen studieretning for realfag skal matematikk (60- eller 80 sp emnegruppe) som hovedregel inngå som obligatorisk sammen med et annet angitt realfag, med unntak av fagkombinasjonen Biologi – Kjemi.
- innen studieretning for nordiske fag skal nordisk (80 studiepoengs emnegruppe) inngå som obligatorisk i kombinasjon med angitte emnegrupper fra enten studieretningene fremmedspråk eller kultur- og samfunnsfag

- innen studieretning for fremmedspråk skal engelsk (60- eller 80 sp emnegruppe) inngå som obligatorisk i kombinasjon med angitte emnegrupper fra samme studieretning
- innen studieretning for kultur- og samfunnsfag skal enten historie, samfunnsfag eller religion og etikk (80 studiepoengs emnegruppe) inngå som obligatorisk i kombinasjon med emnegruppene nordisk eller engelsk

De endringene som er foreslått ovenfor vil styrke studentenes muligheter i arbeidsmarkedet, samt kunne gi en god kombinasjon av undervisning i skriftlige og muntlige fag.

I sjette og syvende semester gir programmet 14 forskjellige tilbud i fagdidaktikk i forbindelse med PPU. Disse er

- innen studieretning for realfag: matematikk, fysikk og naturfag
  - innen studieretning for nordisk: norsk
  - innen studieretning for fremmedspråk: engelsk, tysk, fransk, spansk,
  - innen studieretning for kultur- og samfunnsfag: historie, religion og etikk, geografi, samfunnsfag, musikk og mediekunnskap.
- Fagtilbudet vurderes årlig ut fra søkerens fagbakgrunn og skolens behov.

I 2. semester inneholder programmet en modul på 10 studiepoeng i Ex.phil, og i 6. semester har programmet en modul på 10 studiepoeng i et faglig emne sammen med praktisk pedagogisk utdanning. Det har vist seg komplisert å kombinere timeplanen i et fag ved fem fakulteter med ekstern praksis (som varer i fire uker) ute på de enkelte skolene. I tillegg har det vært et ønske om å ferdigstille flest mulig av skolefagene før praksis starter. Ut fra disse betraktningene kan det være en løsning å plassere ex.phil i hovedregel på 6. semester. Et alternativ er å tilby studentene en fordypningsoppgave innen de aktuelle emnegruppene, slik det for eksempel gjøres på historie ved HIS3090.

***Konklusjon:** Komiteen foreslår reduksjon i fagtilbud i Lektorprogrammet som skissert ovenfor. Nåværende ordning med 45 " anbefalte studieløp" erstattes av de foreslåtte "mulige fagkombinasjoner". Samtidig flyttes Ex.phil. som hovedregel til 6. semester. Endringene vil bli gjort gjeldende fra studieåret 2009/2010.*

4.4 Yrkesrelevant praksis

Komiteen ønsker å knytte programmet tettere til praksisfeltet samtidig som det faglige innhold ikke blir redusert. Dette for å innfri de forslagene som kom fram ved evalueringen av programmet, og for å øke profesjonstilhørigheten i programmet. I dag knyttes studentene til praksisfeltet i 1. semester gjennom innføringskurset Ex.paed og i forbindelse med den fire ukers praksisperioden i 6.semester og den åtte ukers praksis i 7. semester. Programmets profesjonsinnretning er stort sett fraværende i 2., 3., 4. og 5. semester. I tillegg vil studenter som velger en "faglig master" ikke få systematisk innføring i hvordan ervervet kunnskap kan anvendes i en undervisningssituasjon. Mangel på integrasjon har vært tydelig uttalt i evalueringen av programmet, og det er også reist spørsmål om programmet i sin nåværende form kan karakteriseres som et integret femårig lektorprogram

For å gjennomføre den praktisk pedagogiske utdanningen har UV- fakultetet ved ILS etablert et nettverk av i alt 80 skoler fra Oslo og Akershus som i et partnerskap med ILS står for 12 ukers praksis pr kull. Partnerskapet er regulert i avtaler mellom den enkelte skole og instituttet. Ønsket om å styrke den yrkesrelevante praksisen gjennom studiet samtidig som den faglige strukturen opprettholdes, må nødvendigvis føre til at partnerskolene må involveres i større grad enn tidligere. En økt praksisinnsetning i lærerutdanningen er uttalt som sterkt ønskelig fra politisk hold, og i den nye meldingen om lærerutdanningen er den derfor foreslått til hele 30 uker i løpet av fire år.

Gjennomføringen av praksis for ca 400 studenter per år krever en omfattende organisering både ved ILS og ute på skolene. Komiteen ser det derfor ønskelig og nødvendig at den yrkesrelevante praksis som involverer partnerskolene bygges gradvis opp til en modell der studentene får erfaring fra praksisfeltet i hvert semester. Som en start foreslår komiteen at praksis knyttet til Ex.paed. opprettholdes og videreutvikles til minst en ukes varighet. Videre foreslår komiteen at praksis utvides til i første omgang også å gjelde 3. og 5. semester. Dette fører til at studentene i løpet av studiet får minst 15 praksisuker, og at dette senere utvides til minst 17 praksisuker ved at praksis utvides til å omfatte 2. og 4. semester.

Denne utvidelsen vil føre til en driftsmessig utgiftsøkning som anslås å være begrenset oppad til ca 1 mill kr. pr. år, og dette er midler som må tilføres driften av programmet.

Konkret foreslår komiteen følgende som første fase i en utvidet yrkesrettet praksis:

- Under forutsetning av finansiering utvides praksiskomponenten i Lektorprogrammet med minst en ukes varighet i 3. og i 5. semester. Den praktiske gjennomføringen av dette legges til utvalgte partnerskoler. I samråd med Programrådet tegner ILS en avtale med et nærmere avgrenset utvalg av skoler innen partnerskapet om et utvidet ansvar for yrkesrettet praksis. I tillegg til honorering for utført arbeid, vil disse skolene knytte en tettere faglig kontakt med UiO som kan omfatte etter- og videreutdanning av personell, samarbeid om FoU oppdrag eller forskningsprosjekter lagt til skolene. For å markere det tettere samarbeid med disse skolene og universitetet vil disse skolene få betegnelsen **Universitetskoler**.
- Det nedsettes en gruppe med representanter fra skolene og universitetet for å utvikle en rammeplan for innholdet i disse ukene. Rammeplanen ferdigstilles innen 1.juni 2009.
- Studentene lager en rapport (refleksjonsnotat) fra denne praksisperioden etter hvert semester. Omfanget av denne rapporten vil bli nærmere spesifisert av den gruppen som skal utrede innholdet ordningen.
- Ordningen trer i kraft for det kullet som starter høsten 2009. Ordningen evalueres etter at ett kull har gjennomført opplegget.

Konklusjon: *Det innføres yrkesrelevant praksis etter en nærmere bestemt opptrappingsplan der man starter med 1., 3., og 5. semester. Ordningen og finansieringen av den utredes nærmere slik som skissert ovenfor.*

4.5 Masternivået

Programmet gir i dag mastertilbud innen to hovedretninger:

- fagdidaktisk mastertilbud
- mastertilbud gitt av de faginstituttene som leverer fag til programmet.

De fagdidaktiske masterne er innen følgende fagfelt: Engelsk, norsk, naturfag, matematikk, samfunnsfag og religion og etikk.

I tillegg til dette gis det mastertilbud knyttet til skolelaboratoriene i naturfagene.

Strukturen på mastertilbudene varierer noe, men alle har en varighet på tre semestre. Variasjonen består i lengden på masteroppgaven og antall obligatoriske moduler. I grove trekk kan dette sammenfattes i to varianter:

- en masterstruktur som bygger på seks 10 studiepoengsmoduler og som avsluttes med en masteroppgave på 30 studiepoeng
- en masterstruktur som bygger på tre 10 studiepoengsmoduler og som avsluttes med en masteroppgave på 60 studiepoeng.

Komiteen ser det som ønskelig at masternivået som hovedmodell kan ha en felles struktur, og at også dette nivået i større grad yrkesrettes. Som hovedmodell ønsker komiteen å foreslå en masterstruktur med 60 studiepoeng. Dette for å styrke det forskningsmessige elementet i utdanningen, og for å gi tilbud om et alternativ til det som en kan forvente vil bli utviklet ved høyskolene.

Komiteen ser det som hensiktsmessig at det nedsettes en gruppe som utreder muligheten for i noen grad å yrkesrette masternivået, enten ved at det legges et fagdidaktisk innhold i en av de modulene som masteroppgaven bygger på, eller at masteroppgaven i seg selv kan mer konkret bli rettet mot det yrket som studenten utdanner seg til.

Komiteen ser det også som viktig at mastermodulen også blir tilbudt skolene som en videreutdanning til lærere som har det nødvendige faglige grunnlaget til å bli tatt opp til masterstudie. Masterstudiet kan således tjene som en videreutdanningsmodul som kan bidra til faglig fornyelse og fordypning for personell i skolen.

Konklusjon: *Innholdet i masterutdanningen utredes nærmere med utgangspunkt i hovedregelen om en felles struktur med masteroppgave på 60 studiepoeng.*

VEDLEGG 1: TIL KAPITTEL 4.2.5

Forslag til endring i forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo

Komité for revisjon av Lektorprogrammet fremmer forslag om at Lektorprogrammet organisatorisk legges i linje under UV-fakultetet; sml. nærmere i revisjonskomiteens innstilling. På denne bakgrunn foreslås følgende endringer i Forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo:

I § 3.2.1 Etablering, endring og nedlegging av et studieprogram, bokstav b) Endring, første ledd heter det:

”Fakultetet selv kan fastsette endringer i et studieprogram eller en studieretning. For Lektor- og adjunktprogrammet skal likevel Rektor fastsette endringer.”

Forslag til vedtak:

Siste setning foreslås strøket.

I § 3.2.2 Etablering, endring og nedlegging av en emnegruppe, bokstav b) Endring, første ledd heter det:

”Fakultetet selv kan fastsette endringer i en emnegruppe av 80 studiepoengs omfang eller mer. For Lektor- og adjunktprogrammet skal likevel Rektor fastsette endringer.”

Forslag til vedtak:

Siste setning foreslås strøket.

I § 3.3 Programplan, fjerde ledd heter det:

”Fakultetet selv skal fastsette programplanen og/eller studieretningsplanen for det enkelte studieprogram som administreres av fakultetet. Andre deltagende fakulteter må godkjenne sin del av programplanen. For Lektor- og adjunktprogrammet skal likevel Rektor fastsette programplanen.”

Forslag til vedtak:

Siste setning foreslås strøket.

Forslag til endring i Administrasjonsreglement for Det utdanningsvitenskapelige fakultet

I § 6.1.1 Myndighetsområde, 2. ledd heter det:

” Studieutvalget har det overordnede ansvar for spørsmål som angår studier og utdanning ved fakultetet.”

Forslag til vedtak:

Det foreslås tilføyet:

, med unntak av Lektorprogrammet der dekan har det overordnede ansvar.

I § 6.1.1 Myndighetsområde, 3. ledd, siste punkt heter det:

”ha kontakt med programrådet for lektor- og adjunktutdanningen (LAP) i den utstrekning det er relevant for studieutvalget og/eller LAP selv”

Forslag til vedtak:

Punktet foreslås strøket.

I § 7 Programråd for studie- og forskerutdanningsprogrammer, 6. ledd:

Forslag til vedtak:

Nytt punkt 7 tilføyes:

Programråd for Lektorprogrammet.

Sammensetningen settes også inn når den er klar.

VEDLEGG 2: TIL KAPITTEL 4.3

Tabell 1: Opptakstall fra høsten 2003 - 2008

År	Studium	Ramme	Søknader	Primær-søkere	Tilbud	Ja svar	Poeng-grense ord.kvote	Poeng-grense, prim.kvote
2003	LAP, KSS	150	650	138				
	LAP, RF	50	292	33				
	Totalt:	200	942	171				
2004	LAP, KSS	150	952	232	221	172	44,7	42,3
	LAP, RF	50	373	44	81	58	Alle	Alle
	Totalt:	200	1325	276	302	230		
2005	LAP, KSS	150	1351	332	241	197	48,4	46,3
	LAP, RF	50	409	56	59	46	Alle	Alle
	Totalt:	200	1706	388	300	143		
2006	LAP, KS	50	1166	207	90	73	52,4	48,4
	LAP, RF	60	466	80	64	60	Alle	Alle
	LAP, FR	60	558	129	96	70	49	47
	LAP, NOR	40	300	55	64	48	45,2	42,8
	Totalt:	210	2490	471	314	251		
2007	LAP, KS	50	932	198	90	69	48,9	53,6
	LAP, RF	60	384	52	62	47	Alle	Alle
	LAP, FR	60	455	83	97	78	43,8	43,3
	LAP, NOR	40	288	56	65	52	46,8	45,3
	Totalt:	210	2059	389	314	246		
2008	LAP, KS	50	924	211	80	69	55,4	50,4
	LAP, RF	60	365	59	56	34	Alle	Alle
	LAP, FR	65	525	97	105	84	43,5	44,5
	LAP, NOR	50	279	50	71	61	Alle	Alle
	Totalt:	225	2072	417	312	248		

Tabell 2: Opptak til programspesialiseringene

År	Semester	Søknader	Tilbud
2005 (kun høst)	LAP, KSS	51	33
	LAP, RF	29	9
	Totalt:	80	42
2006	LAP, KSS	97	58
	LAP, RF	21	1
	Totalt:	118	59
2007	LAP, KS	39	20
	LAP, RF	36	17
	LAP, FR	46	25
	LAP, NOR	34	25
	Totalt:	155	87
2008	LAP, KS	53	41
	LAP, RF	34	22
	LAP, FR	45	30
	LAP, NOR	42	37
	Totalt:	174	130

Det er også eksterne søkere til programspesialiseringene, vi har pr. i dag ikke tall på hvor mange det er.

Tabell 3: Gjennomføringsdata fra høsten 2003-2008 – sortert på kull (rapport pr okt 2008)

Start - kull	Semester	Aktive	Studenter uten sp produksjon	SP	Snitt (alle)	Reelt snitt	Kval
03-H	03 H	278	40	6440	23.2	27.1	0
	04 V	273	51	5760	21.1	25.9	1
	04 H	243	61	4598	18.9	25.3	1
	05 V	229	55	5397	23.6	31.0	3
	05 H	203	61	3960	19.5	27.9	2
	06 V	160	49	2010	12.6	18.1	2
	06 H	163	38	4855	29.8	38.8	9
	07 V	139	36	2852	20.5	27.7	7
	07 H	122	46	2765	22.7	36.4	6
	08 V	109	42	1921	17.6	28.7	25
	08 H	83	83				0
Sum				40558			56
04-H	04 H	217	21	4825	22.2	24.6	0
	05 V	224	45	4425	19.8	24.7	0
	05 H	201	39	4260	21.2	26.3	2
	06 V	186	41	3810	20.5	26.3	5
	06 H	172	34	3490	20.3	25.3	3
	07 V	150	37	2240	14.9	19.8	3
	07 H	128	13	4210	32.9	36.6	3
	08 V	119	31	1940	16.3	22.0	2
	08 H	97	96	10	0.1	10.0	0
Sum				29210			18
05-H	05 H	227	25	5310	23.4	26.3	0
	06 V	205	27	4860	23.7	27.3	0
	06 H	181	34	4030	22.3	27.4	0
	07 V	164	26	3765	23.0	27.3	0
	07 H	146	18	3675	25.2	28.7	0
	08 V	138	32	1895	13.7	17.9	2
	08 H	133	133				0
Sum				23535			2
06-H	06 H	253	29	6005	23.7	26.8	1
	07 V	231	27	5380	23.3	26.4	2
	07 H	203	29	4980	24.5	28.6	2
	08 V	186	31	4341	23.3	28.0	0
	08 H	158	157	10	0.1	10.0	0
Sum				20716			5
07-H	07 H	244	22	5705	23.4	25.7	0
	08 V	236	41	4861	20.6	24.9	0
	08 H	205	205				0
Sum				10566			0
08-H	08 H	241	241				0

Tabell 4: Oppnådde grader på Lektorprogrammet

Oppnådd adjunkt per feb. 09		
Kultur- og samfunnsfagutdanning		
80 gruppe	60 gruppe	Antall
Engelsk	Geografi	1
Historie	Engelsk	3
Historie	Nordisk	1
Historie	Religion og etikk	1
Nordisk	Engelsk	1
Religion og etikk	Engelsk	1
Religion og etikk	Historie	2
Religion og etikk	Samfunnsfag	1
Religion og etikk	Nordisk	1
Samfunnsgeografi	Engelsk	1
Statsvitenskap	Engelsk	2
Statsvitenskap	Matematikk	1
Totalt		16

Oppnådde mastergrader per feb. 09	
Master i kultur- og samfunnsfagutdanning	Antall
Nordiskdidaktikk	24
Nordisk	15
Fransk	11
Engelsk	9
Engelskdidaktikk	8
Samfunnsfagdidaktikk	5
Historie	4
Religion- og etikkdidaktikk	4
Spansk	3
	83
Master i realfagutdanning	
Realfagdidaktikk	12
Matematikk	3
Biologi	3
Geografi	1
	19

Tabell 5: Antall påbegynte emnegrupper (fagkombinasjoner ikke angitt)

Gjelder studenter på alle kull, både de som har påbegynt en emnegruppe samt de som har fullført dem – unntatt de som har fullført og mottatt vitnemål

Emnegrupper	60-gruppe Antall studenter	80-gruppe Antall studenter
Nordisk	77	108
Norsk som andrespråk	10	5
Engelsk	157	186
Fransk	24	14
Spansk	33	25
Tysk	16	10
Gresk	0	
Italiensk	3	
Latin	0	
Russisk	5	
Kommunikasjon og kultur	2	
Historie	160	121
Religion og etikk	82	39
Medievitenskap	21	14
Teatervitenskap	5	
Samfunnsfag	89	124
Økonomi	14	
Spesialpedagogikk	16	
Matematikk	41	45
Biologi	12	29
Fysikk	21	14
Kjemi	16	7
Geografi	12	3
Geofag	4	1
Informatikk	5	2
Naturfag	26	0
Totalt	851	747

Antall påbegynte programspesialiseringer	
Programspesialisering	
Nordisk	33
Nordiskdidaktikk	35
Norsk som andrespråk	0
Engelsk	43
Engelskdidaktikk	21
Fransk	15
Tysk	2
Spansk	6
Historie	29
Medievitenskap	1
Religion og etikkdidaktikk	14
Samfunnsfagdidaktikk	15
Matematikk	7
Biologi	9
Molekylær biovitenskap	0
Fysikk	3
Kjemi	0
Geografi	4
Mekanikk	0
Informatikk	0
Realfagdidaktikk	14
Totalt	251

Tabellen over viser en oversikt over hvilke programspesialiseringer studentene har påbegynt/gjennomført.

Tabell 6

Fagkombinasjoner for lektorstudenter opptatt på PPU våren 2009 (Kull h06)		
Sortert etter popularitet		
80-emnegruppe	60-emnegruppe	Antall
Studieretning Fremmedspråk:		
Engelsk	Samfunnsfag	6
Engelsk	Religion	3
Spansk	Engelsk	3
Engelsk	Historie	2
Engelsk	Medie	2
Tysk	Matematikk	2
Engelsk	Fransk	1
Engelsk	Nordisk	1
Engelsk	Tysk	1
Fransk	Nordisk	1
Fransk	Spansk	1
Tysk	Engelsk	1
Tysk	Nordisk	1
SUM:		25
Studieretning Nordisk:		
Nordisk	Historie	8
Nordisk	Religion	7
Nordisk	Samfunnsfag	7
Nordisk	Engelsk	2
Nordisk	Medievitenskap	2
SUM		26
Studieretning Kultur- og samfunnsfag:		
Historie	Engelsk	12
Historie	Nordisk	5
Samfunnsfag	Engelsk	5
Samfunnsfag	Nordisk	5
Historie	Religion	3
Historie	Samfunnsfag	3
Religion	Nordisk	3
Historie	Fransk	2
Religion	Samfunnsfag	2
Samfunnsfag	Historie	2
Historie	Spansk	1
Medier	Engelsk	1

Medier	Samfunnsfag	1
Samfunnsfag	Religion	1
SUM		46
Studieretning Realfag:		
Matematikk	Naturfag	5
Matematikk	Fysikk	4
Fysikk	Matematikk	3
Matematikk	Kjemi	2
Geografi	Biologi	1
Matematikk	Biologi	1
Matematikk	Geografi	1
Matematikk	Religion	1
Naturfag	Religion	1
Biologi	Kjemi	1
Biologi	Religion	1
SUM		21
TOTALT:		118

Tabell 7:

Fagkombinasjoner for lektorstudenter opptatt på PPU våren 2009 (Kull h06)

Sortert etter fag

80-ernegruppe	60-ernegruppe	Antall
Studieretning Fremmedspråk:		
Engelsk	Fransk	1
Engelsk	Historie	2
Engelsk	Medievitenskap	2
Engelsk	Nordisk	1
Engelsk	Religion	3
Engelsk	Samfunnsfag	6
Engelsk	Tysk	1
Fransk	Nordisk	1
Fransk	Spansk	1
Spansk	Engelsk	3
Tysk	Engelsk	1
Tysk	Matematikk	2
Tysk	Nordisk	1
SUM:		25
Studieretning Nordisk:		
Nordisk	Engelsk	2
Nordisk	Historie	8
Nordisk	Medie	2
Nordisk	Religion	7

Nordisk	Samfunnsfag	7
SUM		26
Studieretning Kultur- og samfunnsfag:		
Historie	Engelsk	12
Historie	Fransk	2
Historie	Nordisk	5
Historie	Religion	3
Historie	Samfunnsfag	3
Historie	Spansk	1
Medier	Engelsk	1
Medier	Samfunnsfag	1
Religion	Nordisk	3
Religion	Samfunnsfag	2
Samfunnsfag	Engelsk	5
Samfunnsfag	Historie	2
Samfunnsfag	Nordisk	5
Samfunnsfag	Religion	1
SUM		46
Studieretning Realfag:		
Biologi	Kjemi	1
Biologi	Religion	1
Fysikk	Matematikk	3
Geografi	Biologi	1
Matematikk	Biologi	1
Matematikk	Fysikk	4
Matematikk	Geografi	1
Matematikk	Kjemi	2
Matematikk	Naturfag	5
Matematikk	Religion	1
Naturfag	Religion	1
SUM		21
TOTALT:		118